

Lokal undervisningsplan (Niveau 2) – 1705 Tjener

2.0 Grundforløbets anden del (GF2)

På Viden Djurs kan du, inden for hovedområdet **Fødevarer, jordbrug og oplevelser**, tage grundforløbets anden del (GF2) til tjener. Grundforløbets anden del har til formål at gøre dig kvalificeret til at fortsætte på hovedforløbet.

Du kan også læse om grundforløbets indhold, struktur, optagelseskrav på [skolens hjemmeside](#) for denne uddannelse.

Tjeneruddannelsen er for dig, der har passion for vin, salg og kundebetjening. Du vil under uddannelsen komme til at arbejde med en bred vifte af opgaver, som man finder i restaurationsbranchen. Eksempelvis lærer du at lave en korrekt opdækning, der følger de fastsatte regler for dette. Emner som vinsmagning, sammensætning af mad og drikke, kundepsykologi, mersalg og personlig fremtræden vil også fylde en del på uddannelsen. Du vil også blive introduceret til de mest gængse druesorter samt jordbundstyper og processen for vindyrkning. Foruden vinen vil du også lære om andre typer af både kolde og varme drikkevarer samt servering og prissætning af disse.

Når du er færdiguddlært tjener, vil du kunne finde arbejde bl.a. i restauranter, caféer og hoteller - du kan også starte som selvstændig.

Undervisningen veksler imellem praktisk arbejde i køkkenet og restauranten på Viden Djurs og teoretisk undervisning i klasseværelset. De almene fag, som du skal have under forløbet, vil være fagligt relateret til erhvervet som tjener. Du vil på Viden Djurs opleve et motiverende studiemiljø, hvor der blandt andet lægges vægt på gensidig respekt, faglig udvikling, kreativitet og innovation.

Uddannelsen varer samlet 2,2 år - 4 år. Du vil under hovedforløbsdelen veksle imellem skole og arbejde i den virksomhed, hvor du er i lære. På hovedforløbet vil du også skulle vælge imellem de tilgængelige specialer for uddannelsen, som er tjener og conference- og selskabstjener. Hovedforløbene kan du tage på én af de øvrige erhvervsskoler, som udbyder hovedforløbene.

2.1 Praktiske oplysninger

Grundforløb 2 **Tjener** udbydes i Grenaa på adressen

VID Erhvervsuddannelser
 Århusvej 49
 8500 Grenaa
 Tlf.: 8758 0400

Kontaktinformationer:

VID Erhvervsuddannelser	
Afdelingsleder: Claus Møller Jacobsen	mobil: 23250894 E-mail: claus@videndjurs.dk
Mentor og studievejleder: Trine Haugaard	mobil: 21 53 53 71 E-Mail: trha@videndjurs.dk
Virksomhedskonsulent: Karsten Hougaard Rasmussen	mobil: 29 70 06 17 E-Mail: khra@videndjurs.dk
Elevadministration og hovednummer:	Telefon: 87 58 04 00

Lokal undervisningsplan

Den lokale undervisningsplan (LUP) er udarbejdet i overensstemmelse med mål og rammer udstukket af Undervisningsministeriet. Undervisningsplanen udgør en helhed, men de enkelte afsnit kan læses særskilt. Love, bekendtgørelser og vejledninger kan ses på [Undervisningsministeriet hjemmeside](#).

Undervisningsplanen opdateres løbende i forbindelse med udvikling af undervisningsforløb, eller når der sker ændringer i love eller bekendtgørelser. Denne LUP er revideret april 2018.

2.2 Pædagogiske, didaktiske og metodiske grundlag

På forløbet vil al planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisningen tage afsæt i Viden Djurs fælles pædagogiske og didaktiske grundlag, samt i de 9 læringsformer (Se niveau I i den generelle [LUP](#)).

Den største læring finder sted, når du er aktivt deltagende, og når du handler - dette er vi på Viden Djurs meget bevidste om. Som elev på Viden Djurs forventes det, at du er aktiv i din egen læring; vores undervisere vil igennem projekter, der tager udgangspunkt i dine personlige, sociale og faglige kompetencer, søge at motivere dig og højne dit engagement, samt i situationer, hvor det giver mening, give dig mulighed for at få indflydelse på- og medbestemmelse i undervisningen.

Der vil blive arbejdet på at styrke dine personlige, sociale og faglige færdigheder, og du vil blandt andet lære at:

- Planlægge og koordinere
- Tilrettelægge din arbejdsgang
- Reflektere over de ting du lærer

- Tage medansvar og indgå i et team
- Udarbejde samt anvende og forklare faglig dokumentation
- Opstille mål og gennemføre dem
- Evaluere på egne og andre elevers processer og resultater
- Forklare, begrunde og vurdere forskellige fagmetoder
- Samarbejde med dine medstuderende, for at løse en given opgave
- Vælge, begrunde og praktisk anvende den rigtige arbejds metode, i den rigtige situation

Der er fra skolens side stor fokus på klasse(rums)ledelse. Ud fra dine forudsætninger, sætter underviserne rammerne, organiserer og støtter dig for at sikre den mest optimale læring. Du vil opleve, at der veksles imellem arbejdsformer og metoder med afsæt i stor faglighed - alt dette sker i trygge rammer, hvor det er dig, der er aktiv i din egen læring og din læring, der er i fokus.

Du vil også opleve, at der er et tæt samarbejde mellem grundforløbets underviserne, og der arbejdes helhedsorienteret og praksisnært med de forskellige områder. Fagene knyttes sammen i en faglig kontekst og er baseret på nedenstående principper:

- undervisningen og læringen er tilrettelagt på en sådan måde, at du selv skaber din viden, erfaring og evner ud fra løsning af øvelser, opgaver og problemstillinger.
- undervisningen og læringen tilrettelægges i overensstemmelse med den praksis, der er gældende for fagets udøvere.
- teori og praksis hænger sammen, hvor inspiration, refleksion, kreativitet og læring ligger i det direkte erfarede.

Differentieringen kan tilrettelægges på forskellige måde, f.eks. ved den mængde tid der er til rådighed for at løse en given opgave, opgavemængden/opgavetypen og/eller arbejds metoder/hjælpemidler og læringsstil. Alle undervisere vil udfordre og støtte dig i din læring/udvikling ved at:

- inddrage dine erfaringer til at danne baggrund for belysning og vurdering af en problemstilling
- du arbejder med et fælles kernestof inden for et emne, hvorefter der individuelt eller i grupper arbejdes med et eller flere delemner
- der differentieres ved hjælp af yderligere metoder, som f.eks. at du får mulighed for undervisning i fag på højere niveau (ofte efter normal undervisningstid)

I klassedialoger lærer du at argumentere, ræsonnere og indgå i demokratiske processer; herunder at håndtere uenighed og forskellige tilgange. Ofte arbejdes der i projektgrupper, hvor samarbejde, selvstændighed og ansvarlighed også indgår.

At udvise engagement, danne relationer og at have gode sociale kompetencer er vigtige elementer på en hver arbejdsplads - derfor trænes disse færdigheder på lige fod med den det faglige stof i undervisningen, f.eks. via samarbejds- og kommunikationsøvelser.

Derudover er der på uddannelsen fokus på miljøbevidsthed og sikkerhed, og du vil lære om fødevarer sikkerhed, miljø, fødevarerhygiejne og egenkontrol, samt arbejdsmiljø og ergonomi.

I perioder kan du arbejde tværfagligt med elever fra de øvrige indgange i et overordnet projekt, hvor du vil komme til at arbejde med projektstyring, iværksætter og anvende innovative løsninger.

Du vil stifte bekendtskab med sundhedsfremme og fødevarernes sundhedsmæssige egenskaber samt kostberegning.

2.3 Kriterier for vurdering af elevernes kompetencer og forudsætninger

Alle elever, der optages på grundforløb 2, skal opfylde kravet om karakteren 02 i dansk og matematik.

Når du starter på GF2- forløbet, vil der i samarbejde med dig blive udarbejdet en personlig uddannelsesplan, hvori kompetencevurderingen indgår. Det sker i løbet af de første fjorten dage af uddannelsen. Her bliver du testet i såvel nogle erhvervsfaglige kompetencer, men også i grundfagene, dansk, matematik, engelsk og naturfag. Uddannelsesplanens primære formål er at sikre, at du får et uddannelsesforløb, der gør, at du kan klare de krav, der er på uddannelsen, men også at du udfordres og kan vælge fag på højere niveauer. Uddannelsesplanen revideres gennem løbende vurdering af dine kompetencer og forudsætninger.

Som en del af den samlede vurdering, skal du medbringe relevant dokumentation i form af eksempelvis kursusbevis, eksamensbevis eller andre papirer, der kan dokumentere dine kompetencer.

Kompetencevurdering for voksne (euv)

Hvis du er fyldt 25 år, når du starter på din erhvervsuddannelse, skal du gennemgå en realkompetencevurdering. Dette sker for at sikre, at du starter din uddannelse på det rigtige niveau. Der vurderes blandt andet, om du, på baggrund af din tidligere uddannelse og erhvervs erfaring, kan få afkortet grundforløbet og evt. også dele af hovedforløbet.

Kompetencevurderingen finder sted gennem en indledende samtale med studievejlederen, hvor du dokumenterer dine almene- og erhvervsfaglige kompetencer. Herefter tages stilling til, hvilke uddannelsesspecifikke kompetencer, der mangler, og din personlige uddannelsesplan udarbejdes. I planen fremgår, hvor lang uddannelsestiden er og hvilke kompetencer, der skal opnås inden indstilling til grundforløbsprøven.

2.4 Undervisningen på GF2

Grundforløb 2 varer op til 20 uger og har til formål at gøre dig klar til at fortsætte på hovedforløbet. Foruden det uddannelsesspecifikke fag skal du have undervisning i dansk og naturfag. Du kan også vælge øvrige fag på højere niveauer, hvis du har evner og lyst til dette. Mange virksomheder efterspørger dygtige medarbejdere, så derfor vil vi støtte dig i dine valg, hvis du ønsker at højne dit niveau.

På grundforløb 2 veksler undervisningen imellem praksis og teori. Du vil stifte bekendtskab med branchens forskellige elementer. Undervisningen vil forsøges tilrettelagt, så en stor del vil være hands-on, hvor du skal arbejde i restauranten og køkkenet. Forløbet er opdelt i 4 overordnede temaer, og heri indgår målpinde fra det uddannelsesspecifikke fag, overgangskravene og fra grundfagene.

Du vil komme til at arbejde tæt sammen med elever fra de andre indgange på linjen Fødevarer, jordbrug og oplevelser - herunder at indgå i arbejdsfællesskaber og deltage i undervisning sammen med de andre elever, der ikke nødvendigvis har valgt samme uddannelse som dig. Dette vil give dig en større forståelse for branchen, samt åbne op for nogle interessante muligheder for samarbejde på tværs af linjerne. I slutningen af dit GF2-forløb skal du til eksamen i et grundfag. Grundforløbet afsluttes med en grundforløbsprøve.

Du kan læse mere om det konkrete undervisningsforløb for **Tjener**-grundforløbet i afsnittet "undervisningens opbygning" eller på online.videndjurs.dk.

Det uddannelsesspecifikke fag:

Igennem hele dit grundforløb 2 vil du stifte bekendtskab med det uddannelsesspecifikke fag, der omfatter både praktisk og teoretisk undervisning. Meningen med dette fag er at give dig specifikke erhvervskompetencer inden for netop dit faglige område.

På grundforløb 2 vil du også skulle deltage i kurser i førstehjælp og brandbekæmpelse.

Grundfag

Grundfagene på **Tjener** er Dansk niveau E - C, og naturfag niveau E. Fælles for alle grundfag er, at indholdet af undervisningen er målrettet mod erhvervet.

Valgfag m.m.:

På tjeneruddannelsen har du foruden **de obligatoriske** grundfag mulighed for at vælge **valgfag og også ekstra støtte i nogle fag**.

- Støttefag
 - Skrivehjælp: Det er for dig, der gerne vil have hjælp til at komme i gang med de skriftlige opgaver – herunder ansøgninger til praktik/læreplads
 - Ekstra matematik/fysik/naturfag: Det er for dig, der har brug for ekstra hjælp i de naturvidenskabelige fag.
- Bonusfag
 - Undervisning i f.eks. vin/vindistrikter, drikkevarer, fakturering og kalkulation m.m.
 - Fag der giver dig mulighed for fordybelse i særlige faglige elementer og problemstillinger.
- Valgfag – se neden for:
 - Engelsk på C-niveau
 - Matematik på C-niveau

Valgfri undervisning rettet mod elevens studiekompetence

Alle elever på tjeneruddannelsens GF2 har mulighed for at vælge matematik og engelsk på C-niveau og dermed opnå større studiekompetence. Undervisningen ligger ofte uden for normal skoletid. Du har desuden mulighed for at opnå kompetencer på højere niveau i de øvrige grundfag, hvis du ønsker og er i stand til at honorere de højere krav, der kræves af dig her.

Talentspor

Når du skal på hovedforløbet, kan du sammen med virksomheden beslutte, at vælge et talentspor. Formålet med et talentspor er et styrke din faglighed og forbedre dine beskæftigelsesmuligheder. Det vil fremgå af din uddannelsesplan og uddannelsesaftale, om der er valgt talentspor. Elever i skolepraktik indgår eventuel aftale om talentspor med praktikcenteret. Allerede i løbet af GF2 spottes potentielle talentspor elever og vurderes på:

- Personlige kompetencer

Du er mødestabil og tager ansvar for løsning af opgaver. Du er motiveret og viser overblik, gåpåmod og handler selvstændigt og modent ud fra de udstukne rammer. Såvel samarbejds- som selvstændige opgaver løses med engagement og udholdenhed.

- **Fagfaglige kompetencer**
Du er fagligt dygtig og er i stand til at løse opgave selvstændigt. Du er nysgerrig og vil gerne lære nyt – giver ikke op, men har vilje til at fuldføre opgaverne. Du er motiveret og vil gerne udfordres på dine fag-faglige kompetencer. De praktiske opgaver udføres intuitivt under sikkerhedsmæssige forsvarlige forhold og med struktur, koncentration og med fokus på målene. Fremstillede produkter er fremstillet på et særdeles højt fagligt niveau, hvor krav om standarder og lignende er overholdt.
- **Almene kompetencer**
Du besidder såvel skriftlige som mundtlige gode kompetencer – og er It-fagligt med i front/top.

Der er fokus på følgende:

VURDERINGSSKEMA 0-5 (0 lavest - 5 højest)			
Elev:			
PERSONLIGE	FAG-FAGLIGE	ALMENFAGLIGE	ØVRIGE
Mødestabilitet	Selvstændig	Mundtlige	Innovativ
Ansvarlighed	Sikkerhed	Skriftlige	Nysgerrig
Samarbejde	Struktur	IT-faglige	Forudsigelig
Modenhed	Fagligt niveau	Ordenssans	Indstilling praktisk arbejde
Overblik	Udholdenhed		Indstilling teoretisk arbejde
Motivation	Overholder standarder		Positiv rollemodel
Engagement			Modtage kritik

Styrket vejledning/mentor

Har du som elev behov for særlig støtte for at kunne gennemføre uddannelsen har skolen mulighed for at tilknytte en mentor. Det er en individuel vurdering, som foretages af fx underviser eller studievejleder. Mentoren kan støtte dig med at holde fokus og struktur på opgaveløsninger, projektopgaver og indlæringsprocesser i skoletiden. Har du en dokumenteret diagnose, kan der søges om speciel pædagogisk støtte.

EUX-forløb

Du har mulighed for at tage grundforløbet til **Tjener** som EUX-elev. EUX er en forkortelse for *erhvervsfaglig studentereksamen*. I korte træk betyder det, at du kombinerer din erhvervsuddannelse med en gymnasial eksamen.

Din uddannelse vil derfor blive forlænget, da du skal på yderligere skoleophold, hvor du modtager undervisning i de gymnasiale fag. EUX-forløbene sikrer at virksomhederne for den høje kvalitet af medarbejdere, som de efterspørger.

For at blive optaget på hovedforløb som EUX-elev, skal du bestå følgende fag på grundforløbene:

Grundforløb 1

- Dansk, C niveau
- Engelsk, C niveau
- Samfundsfag, C niveau

Grundforløb 2

- Matematik, C niveau
- Fysik, C niveau
- Kemi, C niveau

Hvis du starter din EUX-uddannelse på grundforløbets anden del, skal du selv sørge for at bestå fagene dansk, engelsk og samfundsfag på C niveau.

Igennem hele din EUX-uddannelse vil du gennemføre følgende dag:

- Dansk, A niveau
- Engelsk, B niveau
- Samfundsfag, C niveau
- Matematik, B niveau
- Fysik, B niveau
- Kemi, B niveau
- Teknikfag (proces, levnedsmiddel og sundhed), B niveau

2.5 Ny mesterlære

Ny mesterlære er den mest praksisrettede adgangsvej til erhvervsuddannelserne. Her kan du gennemføre det første år af din uddannelse via praktisk oplæring i en virksomhed, eventuelt med supplerende skoleundervisning. Uddannelsen har den samme længde, og du vil opnå de samme slutmål for uddannelsen og få den samme erhvervskompetence, som hvis du havde valgt skolevejen. Du lærer bare tingene på andre måder.

Mesterlæren er et samarbejde mellem skole og virksomhed - og dig som elev. Du får en fast kontaktlærer tilknyttet, der også bliver den gennemgående vejleder i kontakten til virksomheden. Der skal laves en detaljeret plan for hele forløbet, der beskriver, hvordan du kan opfylde overgangskravene, og hvilke certificeringer der kræves mv. Der skal altid underskrives en uddannelsesaftale, når du begynder din uddannelse i en virksomhed i ny mesterlære. Uddannelsesaftalen skal ligeledes indeholde en plan for hvilken undervisning, der evt. skal foregå på skolen, og hvornår den afsluttende kompetencevurdering skal finde sted.

Ny mesterlærekontrakten omfatter hele uddannelsens forløb - det vil sige det samlede praktik- og skoleforløb.

Kontakt studievejleder Trine Haugaard hvis du har spørgsmål til ny mesterlære.

2.6 Bedømmelsesplan

Igennem hele grundforløb 2 vil dine undervisere løbende bedømme dine faglige, personlige og sociale kompetencer. De gør dette for at sikre, at du når dine mål og kan afslutte grundforløb 2 med et godt resultat.

Bedømmelsen skal:

- klarlægge din viden om eget niveau
- udpege områder, som kræver en øget indsats
- inspirere og motivere dig til at søge yderligere læring

Der er følgende typer af bedømmelse:

- Den fagligt løbende bedømmelse/evaluering

- Afsluttende bedømmelse(standpunktskarakterer) og/eller eksamenskarakter
- Bedømmelse af sociale og personlige kompetencer
- Helhedsvurdering ved afslutning på GF2

Den fagligt løbende bedømmelse/evaluering

Dit faglige niveau vil under hele grundforløbet blive bedømt af underviserne. Hensigten med bedømmelsen er at give dig råd og vejledning i, hvor du er i forhold til at opnå de mål/kompetencer, der er i uddannelsen.

Underviserne vil løbende bedømme opgaveløsninger og give dig enten en mundtlig evaluering og/eller en standpunktskarakter efter 7-trinsskalaen. Hvad der konkret bliver målt på og lagt vægt på, når der bedømmes, er beskrevet i de enkelte moduler. I niveauopdelte fag foretages bedømmelsen ved afslutningen af hvert niveau.

Afsluttende bedømmelse - standpunktskarakter

Senest 14 dage før eksamen i grundfag skal der være givet en standpunktskarakter. Yderligere information se skolens [eksamensreglement](#).

Bedømmelse af sociale og personlige kompetencer

Underviserteamet vil løbende i undervisningen ud fra en faglig synsvinkel bedømme dine sociale og personlige kompetencer. De vil blandt andet se på, hvordan du optræder i professionel sammenhæng.

Der vil f.eks. blive lagt vægt på din attitude og dit engagement ved:

- at du overholder aftaler og arbejdstider
- at du medvirker til, at der er en venlig og god omgangstone
- at du kan samarbejde og er fleksibel
- at du kan arbejde selvstændigt
- at du kan lære nyt og tage ansvar

Helhedsvurdering ved afslutning af GF2

Underviserne vurderer ved slutningen af GF2, om du har de faglige, personlige og almene forudsætninger for at fortsætte på hovedforløbet. Denne vurdering kaldes helhedsvurdering. I den indgår såvel faglige som personlige og sociale kompetencer. Det er også på dette tidspunkt, at underviserne vurderer om, du er klar til grundforløbsprøven.

2.7 Afvikling af eksamen

Dansk E -C

Under hele forløbet skal du dokumentere dit arbejde. Du kommer til at lave forskellige opgaver, hvor du skriftligt formulerer dig om relevante faglige emner.

Danskfaget i erhvervsuddannelserne bidrager gennem tværfagligt samspil med erhvervsuddannelsens øvrige fag til at styrke og udvikle dine danskfaglige og personlige kompetencer.

Fagets omdrejningspunkt er de kulturelle og kommunikative kompetencer: At tale, at samtale, at præsentere, at lytte, at læse, at skrive og at se.

Fagets identitet i erhvervsuddannelserne hviler på to ben: Det almene og det erhvervsfaglige.

Formålet med danskfaget i erhvervsuddannelserne er at styrke dine forudsætninger for at benytte det danske sprog i erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag til kommunikation og samarbejde og som værktøj til erkendelse, læring, oplevelse, tolerance og fællesskab.

Fagets metoder styrker dine innovative, kreative, analytiske og kritiske beredskab til at kunne løse opgaver og møde udfordringer, som du møder i din dagligdag.

Der er fire overordnede kompetenceområder: Kommunikation, læsning, fortolkning og fremstilling - du kan læse mere om dette [Fagbilag \(retsinformation.dk\)](#) og [Vejlledning \(pdf\)](#).

Din dokumentation omfatter teksttyper, som har relevans i forhold til din uddannelsesretning og fremtidige jobsituation i erhvervslivet, men også til din videre uddannelse.

Din dokumentation opsamles i en arbejdsportfolio, som indgår som grundlag for dels den løbende evaluering og også den afsluttende standpunktsbedømmelse.

Du udvælger fra din arbejdsportfolio et eller flere teksteksempler til en præsentationsportfolio. Præsentationsportfolioen udgør en del af eksamensgrundlaget ved den afsluttende prøve.

Eksamen er mundtlig - og du trækker en ukendt tekst, som du får forberedelsestid til at læse og besvare forskellige spørgsmål. Selve eksamen er på 30 minutter inklusiv votering.

Naturfag

Naturfaget består af elementer fra fagene fysik, kemi, biologi og matematik.

I faget arbejder du teoretisk og praktisk med problemstillinger inden for teknologi, miljø, natur og sundhed. Faget benytter sig af naturvidenskabelige metoder, hvor viden og forståelse udvikles gennem på den ene side praktiske eksperimenter og på den anden side teorier og modeller.

Undervisningen er tilrettelagt ud fra det praktisk relaterede til din uddannelse. Der arbejdes med emner, hvor der indgår mange relationer til det praktiske arbejde i køkkenet - og de eksperimenter, som du foretager, bygger netop på, at du iagttager og dokumenterer din forsøg.

Du får indsigt i principper og metoder inden for teknik, miljø og sundhed samt forudsætninger for at kunne arbejde med naturfaglige emner. Faget er meget praktisk nært, og giver dig en bredere indsigt i naturfagenes betydning for den teknologiske udvikling og dens påvirkning.

De praktiske opgaver er inden for forskellige naturfaglige områder, hvor du skriftligt skal dokumentere dine resultater - og samtidig skriftligt redegøre for den teori, der ligger til grund for øvelserne.

Du skal have to dokumentationer, som der vælges mellem til eksamen. Her må du gerne vælge to til hver dokumentation - og det er vigtigt, at der er et eksperiment, som du skal og kan forklare og relatere til dit erhverv.

Eksamen er mundtlig og varer en halv time inklusiv votering. Eksaminationen tager udgangspunkt i én af de to godkendte dokumentationer - begge kan dog indgå som eksaminationsgrundlag.

Bedømmelsen af din præstation er ud fra dit eksaminationsgrundlag (dokumentationen), og at du:

- Har kendskab til naturfaglige begreber og enkle modeller, så eleven kan forklare erhvervsfaglige problemstillinger med naturfagligt indhold,
- har kendskab til matematiske udtryk og kan redegøre for enkle beregninger i sammenhæng med det naturfaglige arbejde,
- under vejledning kan arbejde eksperimentelt med faget,
- kan diskutere fagets betydning for den teknologiske udvikling og for dets påvirkning af mennesket, erhverv og samfund,
- kan arbejde sikkerhedsmæssigt korrekt med udstyr og kemikalier,
- under vejledning kan indhente og anvende relevante naturfaglige informationer fra forskellige informationskilder, samt anvende relevante it-værktøjer og
- kan dokumentere og formidle resultater af sit arbejde med naturfaglige emner.

De generelle regler for eksamen, kan du se på skolen under [eksamensreglement](#).

Grundforløbsprøve for Tjenere

For **Tjenere** er grundforløbsprøven en 3 timers prøve, der foregår i restauranten. 2½ time til den praktiske del og ½ time til vurdering og karaktergivning, smat mundtlig præsentation.

14 dage før eksamen vil du blive præsenteret for en råvare samt en råvareliste - ud fra denne liste skal du lave en 3 retters menu til 4 personer, som danner grundlag for den opdækning du laver til din praktiske prøve. Til prøven skal du foruden opdækningen, også lave en blomsterdekoration.

Ligeledes 14 dage inden eksamensdagen skal du aflevere et PowerPoint med bl.a. en råvarebeskrivelse om en vin, samt indhold omkring ergonomi og opdækning.

På eksamensdagen kommer du igennem følgende:

- Du skal lave en opdækning til 4 converter med tilhørende blomsterdekoration, med udgangspunkt i den menu du har tænkt serveret
- Du skal redegøre for din port folio
- Du skal fremlægge dit PowerPoint (der bliver udleveret en USB-nøgle til dette)
- Opdækningsdelen har du 2½ time til og så ½ time til fremlæggelse og vurdering

Grundforløbsprøven bliver bedømt med bestået/ikke bestået.

Som afslutning på GF2 udsteder skolen et bevis for gennemført grundforløb.

2.8 Samarbejde med det faglige udvalg, det lokale uddannelsesudvalg og virksomheder

Det faglige udvalg

Det faglige udvalg for Tjenere, eller Fagligt Udvalg For Tjenere varetager alle aspekter af uddannelsen - eksempelvis svendepøver, godkendelse af virksomheder og lign. Læs mere [her](#).

Medlemmer i Det Faglige Udvalg For Tjenere	
Medlem	Organisation
Formand Uffe Høeg Johansen	Horesta

Næstformand Carsten Lundsgaard Larsen	3F
Jannie Rosenstrøm Jørgensen	3F
Peter Lykke Nielsen	3F
Grethe Johnsen	Horesta
Kenneth Temberg	Horesta
Michael Jørgensen, tilforordnet	3F
Marianne Kragh, tilforordnet	Horesta

Vi har et tæt samarbejde med Aarhus Tech og får herigennem opdateret vores viden om og indsigt i, hvad der er i fokus inden for uddannelsen.

Skolesamarbejde

Viden Djurs har et tæt samarbejde med øvrige erhvervsskoler i Danmark, der udbyder **Tjener** uddannelsen om f.eks. afstemning af undervisningens indhold, med henblik på at en evt. overflytning skolerne imellem kan foregå så gnidningsløst som muligt for dig som elev.

Virksomhedssamarbejde

Viden Djurs samarbejder med virksomheder indenfor Tjenerfaget, for at du oplever dit uddannelsesforløb så brancherelevant som muligt.

Du kommer ud i virksomhedsforlagt undervisning (VFU) under dit forløb - og vi samarbejder også med virksomhederne i viden om konkrete uddannelsesaftaler, ligesom vi tager på virksomhedsbesøg under forløbet.

2.9 Fremgangsmåde ved vurdering af elevens egnethed ved optagelse til skolepraktik

På tjeneruddannelsen vil du af studievejlederen få en introduktion til hvad skolepraktik er og hvor det foregår. For at være berettiget til at komme i praktik i praktikcenter skal du opfylde nogle krav, blandt andet skal:

- Du have bestået et grundforløb, der giver adgang til skolepraktik
- Du opfylder EMMA-kravene
- Du være aktivt praktikpladssøgende
-

Der er mulighed for skolepraktik som **Tjener**. Kontakt studievejleder Trine Haugaard for vejledning om dette.

2.10 Skolens kriterier og fremgangsmåde ved optagelse af elever i uddannelser med adgangsbegrænsning

Der er ingen adgangsbegrænsning til faget **Tjener**. Tjeneruddannelsen er klassificeret som en fordelsuddannelse, hvilket vil sige, at det vurderes, at der er gode muligheder for få praktikpladser og job.

2.11 Lærerkvalifikationer, ressourcer og udstyr

På grundforløbet til **Tjener** får du ved grundforløbets start udleveret en computer, som du har adgang til, imens du går på dit grundforløb 2. Computeren skal afleveres, når du afslutter forløbet.

Undervisningen foregår i moderne, rummelige og lyse undervisningslokaler med trådløst netværk, projektorer mv, samt i køkkenet hvor du vil finde alt det værktøj, udstyr samt maskiner, som du vil få brug for. Alle elever har adgang til fællesområder og kantinefaciliteter, hvor der også er mulighed for at sidde og arbejde. Herudover findes der på skolen både billardbord, bordfodbold og bordtennisbord til fri afbenyttelse i pauserne.

Underviserkvalifikationer

Værkstedsteamet på Viden Djurs består af 15 undervisere, der alle er fagligt klædt på til at give dig den optimale undervisning.

Underviserne bliver løbende opkvalificeret indenfor deres respektive fag, desuden er det et krav, at underviserne har minimum to fag på gymnasialt niveau. Ydermere gennemfører samtlige undervisere på Viden Djurs en erhvervspædagogisk diplomuddannelse. Disse tiltag er alle med til at sikre, at vores undervisere er i stand til at opstille rammerne for- samt planlægge og gennemføre undervisning på et niveau som sikrer, at du opnår de kompetencer, der kræves for at gennemføre dit grundforløb. Samtidig er der ansat en fuldtids afdelingsleder.

2.12 Udvikling og videreuddannelse

Efter endt grundforløb skal du videre i praktik og på hovedforløb. Følgende erhvervsskoler tilbyder hovedforløbene til **Tjener**:

Jylland

College 360
Kejlstrupvej 87
8600 Silkeborg

Hansenberg
Skovvangen 28
6000 Kolding

Rybners Tekniske Skole
Spangsbjerg Møllevej 72
6700 Esbjerg

Techcollege
Rørdalsvej 10
9000 Aalborg

Sjælland

Hotel og Restaurantskolen
Vigerslev Allé 18
2500 Valby

Fyn

Kold College
Landbrugsvej 55
5260 Odense S

Når du er færdiguddært Tjener, har du mulighed for at læse videre på følgende erhvervsteknologiske akademiuddannelser – læs mere om optagelseskrav på www.ug.dk:

- **Serviceøkonom** - Serviceøkonome beskæftiger sig med at udvikle, planlægge og levere serviceydelser i virksomheder inden for service, turisme samt hotel og restaurant.

Under uddannelsen vil du blandt andet lære om:

- Økonomi
- Kunderelationer
- Kultur og samfundsforhold
- Organisation og ledelse

Endvidere har du mulighed for at tage en professionsbachelor i - læs mere om optagelseskrav på www.ug.dk:

- **Ernæring og Sundhed** - På uddannelsen i ernæring og sundhed lærer du at formidle og vejlede om sundhed, kost og fysisk aktivitet, og du lærer om fødevarer samt ledelse i relation til mad og måltider. Du vil på uddannelsen stifte bekendtskab med emner som:

- Ernæring
- Fødevarer
- Sundhedsfremme
- Forebyggelse
- Ledelse
- Miljø
- Forbrug
- Pædagogiske og psykologiske teorier
- Formidling

2.12 Overgangsordninger

Elever følger som udgangspunkt den samme lokale undervisningsplan i hele deres uddannelsesforløb. I tilfælde af nye uddannelsesversioner og/eller love og bekendtgørelser vejledes eleven til enten at fortsætte den igangværende uddannelse eller blive kompetenceafklaret i forhold til de nye regler (overgangsordning).

Undervisningens opbygning (niveau III)

Et undervisningsforløb på GF2 - **Tjener** er opbygget som et samlet forløb med flere temaer, der tilsammen sikrer, at du opnår alle fagenes målpinde og dermed har kompetencen til efterfølgende at starte på hovedforløbet. Er du over 25 år får du et individuelt forløb, som er tilpasset dine kompetencer.

Grundforløb 2 - Tjener (20 uger)			
Dansk og naturfag			
Forskellige praktiske øvelser i køkkenet			
Intro og undervisning i: Uge 1 og 2: Intro Kompetenceafklaring, i det fagfaglige såvel som i alle grundfag Udarbejdelse af uddannelsesplan Studiekort, elevplan Uge 1 - 5: Råvarekendskab Varemottagelse Arbejdstilrettelæggelse Tilberedningsmetoder Værktøjslære Sensorik Madkultur Hygiejne	Undervisning i: Hygiejne Miljø Råvarekendskab Økologi Menuplanlægning Ernæring og sundhed Tilberedningsmetoder Produktionsformer Servering og opdækning Sund buffet	Undervisning i: Råvarekendskab Drikkevarer Arbejdstilrettelæggelse Arbejdsprocesser Tilberedningsmetoder Produktionsformer Servering og opdækning Ergonomi Restaurantåbning	Undervisning og eksamen: Kundepsykologi Kvalitetssikring Fagudtryk Grundforløbseksamen Grundfagseksamen
Modul 1 Karrierestart Uge 1 - 5	Modul 2 Sundhed & ernæring Uge 6 - 10	Modul 3 Hotel & restaurant Uge 11 - 15	Modul 4 Afslutningsmodul Uge 16 - 20

Grundforløbet indledes med en introduktion til skolen og en realkompetencevurdering af din faglige kunnen i forhold til uddannelsen.

Herefter fortsætter grundforløbet med praktisk og teoretisk undervisning i henholdsvis grundfag og det uddannelsesspecifikke fag og grundforløbet afsluttes med eksamen.

I de **uddannelsesspecifikke fag** kan du bl.a. komme til at arbejde med nedenstående elementer/temaer:

- opnå basal viden om, og anvendelse af, almindelige råvarer og materialer inden for faget, samt føre kvalitetskontrol med disse
- lære de mest almindelige faglige begreber samt værktøjer, udstyr og arbejdsprocesser at kende
- blive undervist i miljø, madspild, bæredygtighed, samt økologi kontra det konventionelle samt forstå samspillet imellem disse og samfundet
- få kendskab til basale økonomiske elementer i forbindelse med drift af virksomheder, herunder salg, indkøb, budgettering, kalkulation og prissætning
- forstå og anvende de mest gængse tilberedningsmetoder og produktionsformer
- opnå viden om dansk samt international madkultur

- arbejde med opdækning, afrydning og serveringsformer
- lære at servere varme samt kolde drikke
- dybdegående arbejde med anretning og portionering
- skulle arbejde med de 5 smagssanser og øvrige elementer inden for emnet *sensorik*
- lære at vælge og anvende uddannelsens metoder til at løse konkrete opgaver
- arbejde med sammensætning af menuer, tilbud og indbydelser
- skulle forklare, dokumentere, evaluere, vælge og begrunde dine valg inden for de forskellige faglige aspekter, det være sig teoretisk eller praktisk
- lære om hygiejne, herunder forebyggelse, personlig hygiejne, egenkontrol, fødevarer sikkerhed
- modtage undervisning i ergonomi, arbejdsmiljø og sikkerhed
- demonstrere at du har kompetencerne inden for elementær brandbekæmpelse og førstehjælp til erhvervsuddannelser
- træne i at anvende faglige begreber til at kommunikere med dine medstuderende og andre fagpersoner, til f.eks. at løse en given arbejdsopgave
- lære om kundebetjening, gæster og forskellige målgrupper samt salgsteknikker og strategier inden for markedsføring
- skulle arbejde innovativt i forhold til problemløsning
- planlægge, koordinere og udføre en arbejdsproces
- deltage i gruppearbejde med dine medstuderende, for at styrke samarbejdet
- opnå viden omkring de energigivende næringsstoffer og deres kemiske opbygning
- skulle søge efter, samt anvende relevante informationer inden for faget
- lære at korrigere samt beskrive og dokumentere fejl og afvigelser
- forstå fødevarernes sundhedsmæssige egenskaber, samt udføre kostberegninger og deltage i sundhedsfremmende aktiviteter
- skulle anvende IT til videns søgning, problemløsning, beregninger og kommunikation samt dokumentation

I **naturfag på E-niveau** kan du bl.a. komme til at arbejde med nedenstående elementer/temaer:

De praktiske opgaver er inden for forskellige naturfaglige områder, hvor du skriftligt skal dokumentere dine resultater - og samtidig skriftligt redegøre for den teori, der ligger til grund for øvelserne.

Emnerne er/kan være

- Spild
- Grundstof
- Massefylde
- Termisk energi
- Kostberegning
- Mikroorganismer
- Syre og base
- Forsøg med forskellige bage teknikker

Gruppearbejde - der vælges mellem:

- Proteiner
- Kulhydrater
- Fedt

Du skal under hele forløbet udarbejde to dokumentationer, som du skal bruge til eksamen. Det er vigtigt, at der er et eksperiment, som du skal og kan forklare og relatere til dit erhverv. Læs mere under punktet eksamensregler.

I **dansk på E-niveau** kan du bl.a. komme til at arbejde med nedenstående elementer/temaer:

- 1) Under hele forløbet skal du dokumentere dit arbejde. Du kommer til at lave forskellige opgaver, hvor du skriftligt formulerer dig om relevante faglige emner.
- 2) Danskfaget i erhvervsuddannelserne bidrager gennem tværfagligt samspil med erhvervsuddannelsens øvrige fag til at styrke og udvikle dine danskfaglige og personlige kompetencer.
- 3) Fagets omdrejningspunkt er de kulturelle og kommunikative kompetencer: At tale, at samtale, at præsentere, at lytte, at læse, at skrive og at se.
- 4) Fagets identitet i erhvervsuddannelserne hviler på to ben: Det almene og det erhvervsfaglige.
- 5) Formålet med danskfaget i erhvervsuddannelserne er at styrke dine forudsætninger for at benytte det danske sprog i erhverv, uddannelse, samfund og dagligdag til kommunikation og samarbejde og som værktøj til erkendelse, læring, oplevelse, tolerance og fællesskab.
- 6) Fagets metoder styrker dine innovative, kreative, analytiske og kritiske beredskab til at kunne løse opgaver og møde udfordringer, som du møder i din dagligdag.
- 7) Der er fire overordnede kompetenceområder: Kommunikation, læsning, fortolkning og fremstilling - du kan læse mere om dette Fagbilag (retsinformation.dk) og Vejledning (pdf).
- 8) Din dokumentation omfatter teksttyper, som har relevans i forhold til din uddannelsesretning og fremtidige jobsituation i erhvervslivet, men også til din videre uddannelse.
- 9) Din dokumentation opsamles i en arbejdsportfolio, som indgår som grundlag for dels den løbende evaluering og også den afsluttende standpunktsbedømmelse.
- 10) Du udvælger fra din arbejdsportfolio et eller flere teksteksempler til en præsentationsportfolio. Præsentationsportfolioen udgør en del af eksamensgrundlaget ved den afsluttende prøve.
- 11) Eksamen er mundtlig - og du trækker en ukendt tekst, som du får forberedelsestid til at læse og besvare forskellige spørgsmål. Selve eksamen er på 30 minutter inklusiv votering.

Overgangskrav til hovedforløbet for *Tjener*

For at du kan påbegynde skoleophold på hovedforløb til tjener, skal du have gennemført og bestået undervisningen på E-niveau i dansk og naturfag samt have bestået grundforløbsprøven. Du kommer kun til eksamen i et af grundfagene. Det fag, der ikke er udtræk til, får du overført dit standpunktskarakter til eksamensbeviset.

En uddybende beskrivelse af hvert tema med tilhørende opgaver og øvelser, kan ses på online.videndjurs.dk.